

Ko se podira javni zdravstveni sistem

Zdravstvena komisija je ena od najbolj aktivnih komisij v naši zvezi. Sestavljajo jo priznani slovenski ustvarjalci zdravstvenega sistema, ki je bil dostopen vsem prebivalcem in je pripomogel k temu, da je bila Slovenija po zdravstvenih kazalcih zelo blizu najbolj razvitim. Martin Toth, Francka Četkovič, Dunja Obersnel Kveder, Nevenka Lekše, Aleksander Doplihar, Majda Lesničar in Silva Gorjup, ki se jim je letos pridružila še Andreja Peternelj, so imena, ki jih dobro pozna slovenska zdravstvena javnost. Tako je ekipa po vodstvom Martina Totha že pripravila zakon o dolgotrajni negi, pa zakon o zdravstveni dejavnosti, s številnimi stališči in mnenji je seznanjala ministrstvo za zdravje in javnost. Ko je odstopil zadnji minister za zdravstvo, smo poiskali odlično kandidatko za ministrico in jo predstavili Karlu Erjavcu in predsednici vlade. Karlu Erjavcu smo, ko je omenil, da bo DeSUS vrnil resor ministrstva za zdravje, povedali, da je ta resor izjemno pomemben za starejše in da ga ne sme prepustiti liberalni srenji, kjer imajo vse vaje v svojih rokah štirje lobiji (farmacevtska podjetja, zdravniki, zavarovalnice in prodajalci opreme), in tako že dvajset let zapravljajo denar, ki ga zberemo za zdravstveno varstvo.

DeSUS se je resorju odpovedal. Liberalna zdravniška srenja je že predstavila svojo vizijo razvoja slovenskega zdravstva, ki pomeni razpad javnega zdravstvenega sistema. Predsednica vlade je imenovala strateški svet na področju zdravstva, v katerem ni niti enega predstavnika uporabnikov. Komu pa je namenjen zdravstveni sistem - prebivalstvu ali izvajalcem? Kdo mora imeti odločilno besedo pri odločanju o tem, kakšen zdravstveni sistem bomo imeli?

Bomo res tudi to pogoltnili brez besed, ker smo tako ali tako stari, ker odhajamo, ker nam je težko porabiti po dve uri na pet tednov in obiskati najbližjega poslanca? Bomo res pustili naše otroke in vnuke v rokah brezobzirnih dobičkarjev, ki ne poznajo ne etike ne medsebojne solidarnosti in ki grobo kršijo Hipokratovo prisego?

Kot že tolikokrat vnovič poudarjam: edino orodje, ki ga ima na voljo prebivalstvo, so poslanci državnega zbora. Če hočemo kaj doseči, moramo nujno razbiti strankarsko disciplino poslancev, in to tako, da se vsak teden množično srečujemo z njimi, jim pripovedujemo zgodbe, s katerimi se srečujemo, in jim množično sporočamo zahteve za obnovo javnega zdravstva, dostopnega vsem prebivalcem Slovenije.

Mi, strokovnjaki v vrhu ZDUS, smo svoje storili, zdaj ste na vrsti vi, člani naše velike organizacije, da nam pomagate. Brez množičnega pritiska na poslance ne bomo naredili nič.

Mateja Kožuh Novak

vsebina

Se ZDUS preveč politično angažira?	2
Izjava za javnost: Javni zdravstveni sistem je za koalicijo »nebodigatreba«	3
Manifest AGE za volitve v Evropski parlament 2014	4
Evropa poje	7
Podpišite peticijo za spremembo energetskega zakona!	8
S terena	12

Na tiskovni konferenci ZDUS so strokovnjaki predstavili stališča članov zveze glede pomena zdravja prebivalstva za družbeni in ekonomski razvoj države. Več na str. 3.

Se ZDUS preveč politično angažira?

Na ZDUS pogosto letijo očitki, da se preveč politično angažira, da ni politična organizacija in da bi moral usodo upokoencev prepustiti vladi, parlamentu in političnim strankam. Takšno machiavellistično zavračanje prizadevanj civilne družbe opozarja na nerazumevanje demokracije in na ozkoglednost, ki je v veliki meri posledica indoktrinacije, ki jo počno oblastne elite ob izdatni asistenci rumenih medijev. Režimu seveda takšne razmere ustrezajo; tudi če civilna družba dreza vanj, ji javno mnenje ni naklonjeno, nanj se pogosto odziva odklonilno, posmehljivo, s prezirom.

Machiavellizem so mokre sanje politikov in nočna mora svobodomiselnih duhov. Takšno pojmovanje je dokaj razširjeno, zato ni čudno, da tisti, ki se tako ali drugače ukvarjamo z razmišljanji o razmerah v družbi, večkrat dobimo pod nos, češ da nismo poklicani, da bi se ukvarjali s politiko. V najožjem smislu morda res ne, toda upoštevajte dejstvo, da politika usodno vpliva na življenje slehernega člana neke skupnosti, bi bilo pametneje izhajati iz Aristotelove definicije, ki pravi, da je politika javna dejavnost svobodnih ljudi, ki se kaže kot prizadevanje, da bi zagotovili red, stabilnost in pravičnost v družbi.

Ta(kšna) definicija politike pa ni preveč pri srcu neoliberalnemu režimu, ki ima hude težave, če mu skuša kdo nastaviti ogledalo, kajti podoba v njem je vse prej kot prijetna. In če

red in stabilnost ta sistem še lahko nekako zblefira, se mu pravičnost hitro zatakne v grlu. Neoliberalizem ima namreč izključevanje zapisano v genih. Zato tudi ni čudno, da je izrazito nenaklonjen t. i. civilni družbi, saj naj bi ta predstavlja demokratični mehanizem ljudstva, s katerim vpliva na oblast, opozarja na pomanjkljivosti in zahteva spremembe.

Upokoenci so prav gotovo ena tistih kategorij prebivalstva, ki še kako občuti krivice neoliberalističnega režima, saj jih že približno tretjina živi pod pragom revščine. Zato je vsaka pobuda civilne družbe za izboljšanje njihovega položaja še kako dobrodošla.

Če torej izhajamo iz tega, da je naša družba demokratična, tedaj ni zgolj naša pravica, marveč je tudi naša dolžnost, da se ukvarjamo s politiko. Politika je namreč šolstvo, je zdravstvo, je zaposlovanje, so človekove pravice, ne nazadnje je polika odnos do t. i. ranljivih skupin, kamor v zadnjem času sodi vse več upokoencev, ki so prisiljeni živeti pod pragom revščine, v človeka nevrednih razmerah.

Civilna družba mora zasesti prazen prostor na področju nadzora oblasti, ki je nastal, ko so mediji izgubili kompas in se bolj ali manj predali popularizaciji cenenega spektakla brez prave vsebine.

Ana Cajnko

Izjava za javnost:

Javni zdravstveni sistem je za koalicijo »nebodigatreba«

Javni zdravstveni sistem koalicijska pogodba zane-marja kljub temu, da EU poudarja njegov pomen za družbeni in ekonomski razvoj. V ZDUS ugotavljamo, da se slovenska politika ne zaveda pomena zdravja prebivalstva za družbeni in ekonomski razvoj naše države. To se kaže v koalicijski pogodbi, v kateri so koalicijske stranke namenile zdravstvenemu področju bistveno manj pozornosti kot gospodarskemu in okoljskemu, energetskemu, pravosodnemu in še kateremu, in to kljub obljubi, da bo uspešen razvoj javnega zdravstvenega sistema pomembna prednostna naloga te vlade. Žal se vlada ne zaveda, da je uspešen javni zdravstveni sistem enako pomemben kot gospodarski, saj brez katerega od njiju niso zagotovljeni pogoji za ekonomsko blaginjo in družbeno kohezijo naše države.

Zahtevamo solidaren in pravičen sistem financiranja ter odpravo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Upokojenke in upokojenci se že več let zavzemamo za razvoj dinamičnega javnega zdravstvenega sistema, za zagotavljanje večje solidarnosti in pravičnosti v njegovem financiranju, za dostopne, univerzalne in kakovostne zdravstvene storitve ter za krepitev primarnega zdravstvenega varstva. Že leta opozarjamo na porušeno solidarnost, na nepravičnost zaradi uvedbe dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ko vsi zavarovanci ne glede na svoje dohodke plačujemo enako premijo, ter na nesmotrno porabo sredstev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

Nosilci zdravstvene dejavnosti morajo biti javni zdravstveni zavodi. Zavzemamo se tudi, da ostanejo osrednji nosilci javne zdravstvene dejavnosti javni zavodi, ki jih dopolnjujejo koncesionarji, pooblaščenici, da za javna sredstva opravljajo zasebno dejavnost, regulirano z zakonskimi določili (za določen čas, v skladu s potrebami mreže, stalen nadzor kakovosti opravljanja dejavnosti in finančnega poslovanja).

Liberalni pristop do financiranja in opravljanja zdravstvenega sistema spodbuja nepravilnosti in koruptivnost v sistemu. Dosedanji dvajsetletni liberalni odnos do financiranja in uresničevanja zdravstvenega sistema je povzročil veliko nepravilnosti in pomanjkljivosti ter korupcijskih tveganj. V zadnjem času je zaradi finančne in gospodarske krize, manjših kadrovskega zmogljivosti in neodločnosti zdravstvene politike za uveljavitev zdravstvene reforme postalo delovanje sistema sila nestabilno. Vse to ogroža zdravje našega prebivalstva, vendar za zdaj ni mogoče določiti obsega te ogroženosti zaradi pomanjkanja analiz zdravstvenega stanja in neustreznosti informacijskih

sistemov. Nedvomno pa ljudje že močno občutimo čedalje pogostejše plačevanje zdravstvenih storitev in zdravil iz lastnega žepa, vedno slabšo dostopnost do zdravnika in nerazumno dolge čakalne dobe.

Manjši popravki koalicijske pogodbe ne bodo zaustavili razpada zdravstvenega sistema. Zato opozarjamo, da je stabilnost zdravstvenega sistema že tako ogrožena, da z manjšimi popravki, ki so navedeni v koalicijski pogodbi, kot so ločitev javne in zasebne dejavnosti, uvajanje referenčnih ambulant, povečevanje finančne vzdržnosti z racionalizacijo poslovanja, ne bo mogoče preprečiti razpada zdravstvenega sistema.

Nadaljnja liberalizacija zdravstvenega sistema pomeni pokop javnega zdravstvenega sistema in socialne države. Nikakor pa ne bi bilo mogoče preprečiti razpada javnega zdravstvenega sistema, če bi se odločili za nadaljnjo liberalizacijo zdravstvenega sistema, kot jo predlagajo zdravniške organizacije. Tako lahko miseln eksperiment bi bistveno podražil delovanje javnega zdravstvenega sistema, povečal zahteve po zasebnih sredstvih ljudi in s tem ogrozil zdravje in kakovost življenja naših ljudi.

Liberalizacija bi bila tudi zelo neodgovorna odločitev zlasti v času, ko EU pospešeno popravlja svoje nepremišljene odločitve iz preteklosti in se odmika od takega načina razmišljanja ter postavlja v ospredje »zdravstvene sisteme kot temelje evropske blaginje«, kot je povedal predsednik Evropske komisije Barosso na vrhu Svetovne zdravstvene organizacije oktobra 2013 v Berlinu. Do teh spoznanj so jih pripeljali strokovni dokazi in spoznanja, da sta v času gospodarskih težav prava pot le solidarnost in skrb za zdravje vseh ljudi. Zato tudi od naše vlade pričakujemo, da bo ravnala odgovorno in nemudoma ukrepala. V zelo kratkem času potrebujemo sprejetje strategije varovanja in krepitev zdravja in spodbuditev razvoja javnega zdravstvenega sistema, uvedbo solidarnega in učinkovitega modela financiranja, ki bo zagotovil zadostno finančno kritje najpomembnejših zdravstvenih storitev za vse ljudi, ki morajo biti zato tudi čim bolj dostopne in kakovostne.

Upokojenke in upokojenci se bomo zato z vsemi sredstvi bojevali za solidaren, dostopen in kakovosten javni zdravstveni sistem.

*mag. Dunja Obersnel Kveder,
predsednica komisije za ZV starejših ZDUS*

Manifest AGE za volitve v Evropski parlament 2014

AGE Platform Europe je mreža blizu 165 organizacij starejših od 50 let in organizacij, ki delujejo zanje, njen cilj pa je predstavljati in zagovarjati interese 150 milijonov starejših v EU ter krepiti zavedanje o problematiki, ki jih najbolj zadeva. Naša vizija je vizija družbe vseh starosti brez starostne diskriminacije in stereotipov, oprte na solidarnost in sodelovanje med generacijami, družbe, v kateri je vsak pristojen odigrati dejavno vlogo v skupnosti ter uživati enake pravice in priložnosti ne glede na starost, spol, raso ali etnično pripadnost, vero ali prepričanje, družbeni in gromtni položaj, spolno usmeritev, telesno ali duševno stanje ali potrebo po oskrbi.

Ustvarjanje družbe za vse starosti bo od tistih, ki odločajo, in vseh pomembnih deležnikov zahtevalo, da sprejmejo kolektivno odgovornost za snovanje novih načinov organiziranosti družbe, da bi vsem generacijam zagotovili pravičnejšo in bolj vzdržno prihodnost ter se soočili z zdajšnjo gospodarsko in socialno krizo. Vključevanje civilne družbe v oblikovanje politik na vseh ravneh mora spodbujati evropsko integracijo, utemeljeno na demokraciji, transparentnosti in sodelovanju državljanov pri oblikovanju njihovih družb.

Kandidate za poslance Evropskega parlamenta pozivamo, da se zavzamejo za oblikovanje starosti prijazne Evropske unije tako, da bodo politike in pobude EU:

1. Spodbujale enake možnosti in uresničevanje človekovih pravic za vse.
2. Zagotavljale ustreznost, poštenost in učinkovitost sistemov socialnega in zdravstvenega varstva v EU.
3. Zagotavljale splošno dostopnost do dobrin in storitev, zlasti pa tedaj, ko gre za okolje, dostopnost do IKT ter omogočale mobilnost in skrbele za javne storitve.
4. Zagovarjale pravico do staranja pri dobrem telesnem in duševnem zdravju.
5. Ustvarjale starosti prijazen trg delovne sile in razvoj gospodarstva.
6. Vključevale starejše v vse politične procese in raziskave, ki jih zadevajo.
7. Zavarovale pravico starejših, da živijo in umrejo dostojanstveno. AGE Platform Europe poziva novi Evropski parlament, da obnovi delo nadstrankarske skupine o staranju in medgeneracijski solidarnosti, da bi te teme tudi v prihodnje imele prednost pri obravnavanju.

Spodbujanje enakih možnosti in udeleževanje človekovih pravic za vse

- Nasprotovati starostni in večkratni diskriminaciji v vseh političnih procesih, še posebej tako, da se uresniči osnutek direktive o uveljavitvi načela enake obravnave ljudi ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmeritev, ki ga je leta 2008 objavila Evropska komisija.

- Okrepiti varstvo človekovih pravic starejših zlasti s pomočjo vključevanja Evropskega parlamenta v oblikovanje stališča EU do časovno odprte delovne skupine Združenih narodov, ki se ukvarja s staranjem, in sicer z namenom, da dobi EU od svojih državljanov jasen mandat; oblikovati skupino različnih deležnikov v razpravi o pravicah starejših.
- Vključevati priporočila Sveta Evrope, ki zadevajo uveljavljanje pravic starejših pri delu EP
- Spremljati uveljavljanje konvencije ZN o pravicah invalidnih oseb in namenjati pozornost prepletanju problemom, ki zadevajo starost in invalidnost.
- Krepiti enakopravnost med spoloma, ko gre za dostopnost do finančnih in zavarovalniških produktov, ter zlasti spremljati, kako zavarovalnice upoštevajo pravila EU o spolno nevtralni politiki cen (sodba Evropskega sodišča C-236/09 glede Test-Achats).
- Izboljšati podobo starejših v javnosti in pri delu EP zagovarjati prijaznejši pogled na staranje; pozvati k zavračanju starostnih stereotipov v medijih.
- Spremljati položaj najbolj ranljivih skupin starejših, kot so starejše ženske in invalidi, starejši migranti, etnične in verske manjšine (vključno z Romi), istospolno usmerjeni starejši, starejši, ki živijo v revščini, prikrajšani starejši ter starejši, ki živijo v osamljenih podeželskih okoljih.

Zagotoviti ustreznost, poštenost in učinkovitost evropskih sistemov socialne in zdravstvene zaščite

- Zagotoviti učinkovito vključevanje presečnih socialnih določb 8., 9. in 10. člena Lizbonske pogodbe v uresničevanje strategije Evropa 2020 ter vključevati v evropski semester močno socialno razsežnost.
- Zagotoviti, da bo ustrezen dohodek v starosti temeljni cilj slehernega pokojninskega sistema, zlasti pri uveljavljanju pokojninske agende EU, izhajajoč pri tem iz resolucije Evropskega parlamenta o ustreznih, varnih in vzdržnih pokojninah (2012/2234(INI)).
- Pozvati Evropsko komisijo, da formulira direktivo o minimalnem dohodku, vključno z minimalno pokojnino kot sredstvu za spopad z revščino v vseh starostnih skupinah – tak dohodek naj bo najmanj na ravni meje revščine, določene s 60 odstotki razpoložljivega nacionalnega dohodka.
- Zagovarjati referenčni proračun za ustrezen dohodek, ki naj temelji na košarici dobrin in storitev, prilagojeni potrebam različnih starostnih skupin, da bi tako lahko ugotovili, ali meja revščine omogoča dostojno preživetje in zagotavlja dostojanstvo človeka skozi njegovo celotno življenje.
- V vse pomembne nacionalne in evropske politične procese vključiti cilje EU za omejevanje revščine EU, kot so zapisani v Evropski platformi boja zoper revščino.
- Vključevati enakopravnost spolov v vse politične procese

EU, da bi tako zagotavljali enako dostopnost žensk in moških do starostne socialne zaščite.

- Podpreti razvoj in uveljavljanje evropskih meril kakovosti za dolgotrajno oskrbo, kot ga določa projekt WeDO.

Zagotavljati splošno dostopnost do dobrin in storitev zlasti ko gre za okolje, za IKT ter omogočati mobilnost in skrbeti za javne storitve

- Pospeševati dostopnost na vseh področjih ter s tem podpirati samostojno življenje in zmanjševati stroške odvisnosti od javnih sredstev, hkrati pa izboljšati kakovost življenja vsem tudi z zavzemanjem za odločno in ambiciozno evropsko zakonodajo o dostopnosti.
- Določiti dostopnost kot temeljni pogoj za financiranje iz virov EU, ki podpirajo razvoj infrastrukture.
- Podpreti pobude za standardizacijo, ki naj bodo najpomembnejše sredstvo za pospeševanje dostopnosti za vse.
- Podpreti dostopnost do elektronske pošte in omrežja, da bi tako omogočili in spodbujali dostopnost do informacij in storitev za vse.
- Podpreti Evropsko Inovacijsko Partnerstvo za Pametna mesta in skupnosti kot sredstvo za prilagajanje mestnega okolja potrebam starajočega se prebivalstva EU.

Zagovarjati pravico do staranja pri dobrem telesnem in duševnem zdravju

- Podpirati telesno in duševno zdravje ter perspektivo celotnega življenjskega cikla v vseh politikah EU, da bi tako zagotovili zdravo in aktivno staranje.
- V proračunih dati prednost promociji zdravja, preventivi bolezni in zmanjševanju razlik v zdravstvenem stanju.
- Obravnavati naložbe v oskrbovalne storitve za starejše in od pomoči drugih odvisne osebe kot naložbe v zaposlovanje in ne zgolj kot strošek javnih virov.
- Zagotoviti vsem dostopnost do varnih in ustreznih zdravil in do zdravljenja ter neodvisno in transparentne informacije o teh zdravilih in o rezultatih kliničnih preverjanj.
- Podpreti uveljavljanje Evropskega Inovacijskega Partnerstva za aktivno in zdravo staranje ter ugotavljati doseženi dveletni napredek do leta 2020 v skladu z Indikatorjem zdravih let.

Ustvarjati starosti prijazen trg delovne sile in razvoj gospodarstva

- Izboljšati usklajevanje med zasebnim življenjem in delom, in to zlasti s predlagano direktivo EU o dopustu za delavce z neformalnimi oskrbovalnimi obveznostmi.

- Izboljšati delovne razmere za vse starostne skupine ter podpreti novo strategijo EU za varnost zaposlitve in zdravje pri delu 2014-2020.
- Podpreti kakovostna in stabilna delovna mesta za starejše vključno s starejšimi ženskami ter predlagati ukrepe za lajšanje prehoda med zaposlitvami ter med zaposlitvijo in upokojitvijo.
- Podpirati primere poslovanja, ki na delovnem mestu upoštevajo starostno različnost, ter se tako spopadati z brezposelnostjo tako mladih, kot starejših.
- Izkoristiti znanje, izkušnje in spretnosti starejše generacije ter podpirati medgeneracijsko učenje in izmenjavo na delovnem mestu.
- Podpreti formalno in neformalno učenje ljudi vseh starosti ter tako olajšati njihovo udeležbo tako pri plačanem kot tudi pri neplačanem delu.

Vključevati starejše v vse politične procese in raziskave, ki jih zadevajo

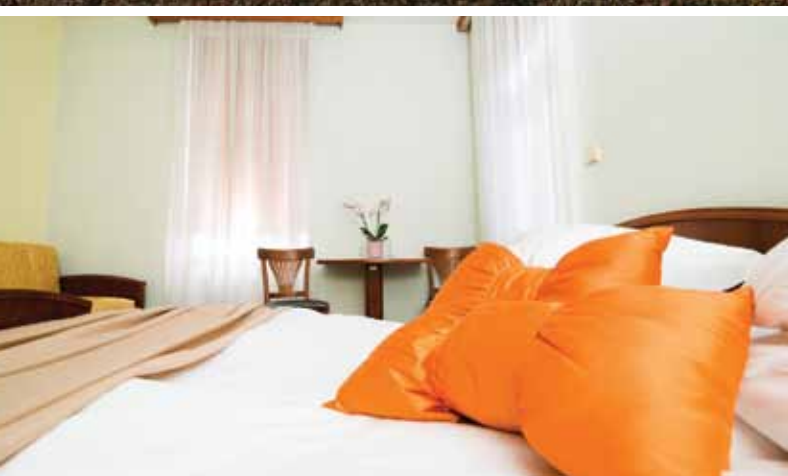
- Podpreti družbeni dialog, ki ga Lizbonska pogodba (11. člen) uveljavlja kot temeljno načelo procesov upravljanja na ravni EU.
- Podpreti in zagotoviti pravico do odprtega, transparentnega in rednega dialoga s predstavniki združenj in civilne družbe, kot to določa Lizbonska pogodba (8. člen).
- Skupaj z drugimi poslanci EP sprejeti zavezo za vsakoletna srečanja z organizacijami civilne družbe v matični vaši državi, da bi se tako seznanili z njihovimi pogledi na pomembno problematiko EU in jim poročali v svojih akcijah.
- V postopku evropskega semestra zahtevati, da se bodo države članice posvetovalle z organizacijami civilne družbe, ko bodo oblikovale svoje nacionalne reformne programe, zlasti pa tedaj, ko naj bi gospodarske reforme vplivale na socialno vključenost, pokojnine, zdravje in dolgotrajno oskrbo.
- Uporabiti vse možne strukture sodelovanja na nacionalni ravni, kot so občanski sveti ali druge posvetovalne strukture za povezavo skupin starejših z njihovimi evropskimi poslanci in drugimi oblikovalci politik.
- Zagotoviti takojšnje in zgodnje vključevanje uporabnikov v vse raziskovalne aktivnosti, ki jih financira EU, kot merilo za podeljevanje evropskih sredstev.

Zavarovati pravico starejših, da živijo in umrejo dostojanstveno

- Zavarovati dostojanstvo v starosti in dati pobudo za zagotovitev pravice vseh ljudi, da dostojanstveno živijo in umrejo.
- Pozvati Evropsko komisijo, da razvije celotno strategijo, ki bo pomagala državam članicam preprečevati zlorabe starejših.

info.zdus

Počitnice za vsak žep in vse okuse!

Za tiste, ki uživajte v miru in ne marate hotelskega vrveža, je prava izbira Vila Ana v Rogaški Slatini. Le 10 minut hoda do Rogaške Riviere.

V Vili Ana je na voljo **13 dvo- in troposteljnih sob z lastno kopalnico** (TV, radio, WC, tuš). V pritličju hotela se nahaja **opremljena kuhinja** (mikrovalovna pečica, hladilnik z zamrzovalnikom ...), ki je na razpolago vsem gostom, ki radi sami poskrbite za svoje želodčke. Na voljo je tudi brezžični internet. Vila ima svojo recepcijo.

Plačate 2, bivate 3 noči (1.-31. 3. 2014)	3x nočitev z zajtrkom
Upokojenci, člani društva upokojencev	45 EUR
Ostali gostje	50 EUR

V neposredni bližini Vile Ane se nahajajo restavracije z malicami, kosili in večerjami za vsak žep. Železniška in avtobusna postaja sta oddaljeni le nekaj minut hoda. Za vse tiste, ki uživajte v objemu termalnih vrelov, so v bližini tudi bazeni hotelov v Rogaški Slatini in Termah Olimia.

In še namig - imejte celo vilo zase! Vila Ana je odličen prostor za praznovanje rojstnega dne, obletnice itn. (za zaključene skupine do 31 oseb).

Zakaj sodelovati?

Študije, ki bodo pokazale, kako močna je zborovska dejavnost v posamezni državi, kakšne so njene značilnosti, so podlaga za oblikovanje in uresničevanje programov in razpisov, ki bodo prilagojeni dejanskemu stanju in potrebam pevske skupnosti. Ne nazadnje si od rezultatov lahko obetamo tudi izdatnejše financiranje te dejavnosti v obliki evropskih projektov ter podpremo nadaljnji razvoj petja starejših v Sloveniji.

Kako sodelovati?

V študiji lahko sodelujete tako, da član ali članica zbora (ali zborovodja) izpolni vprašalnik (v slovenskem jeziku). Vprašalnik je sicer obsežen, predvidoma pa vam bo vzel 15 minut časa. Tisti, ki imate možnost in uporabljate splet, lahko izpolnite spletno različico, tako da kliknete na www.zdus-zveza.si oz. če vam je bližje tiskana različica, vam predlagamo, da si jo natisnete in izpolnjeno pošljete na naslov s pripisom: JSKD – evropski zborovski popis, Štefanova 5, 1000 Ljubljana. JSKD bo zbrane ankete posredoval evropski zborovski zvezi.

Na voljo imate čas do 15. marca 2014.

Ker na ZDUS želimo, da so tudi upokojski pevski zbori opaženi, vas vabimo k sodelovanju. Vaš glas šteje!

Komisija ZDUS za kulturo

Vzajemnost je vaša!

PRIDOBIVAJTE NOVE NAROČNIKE

Čakajo vas lepe nagrade:

- za dva nova naročnika – brezplačna polletna naročnina na Vzajemnost;
- za tri nove naročnike – vrednostni boni Mercator za 15 evrov;
- za vsakega nadaljnjega novega naročnika – še po 5 evrov (za štiri naročnike 20 evrov itd).

NOVOST: od julija dalje tudi nagrada za pridobitev enega naročnika – 50% popust na polletno naročnino!

Vzajemnost je tudi lepo darilo!

Za naročila in informacije pokličite na tel.: **01 530 78 44**

Podpišite peticijo za spremembo energetskega zakona!

Zveza potrošnikov Slovenije zahteva spremembe Energetskega zakona v delu, ki zadeva energetska izkaznica. Se strinjate z njihovimi zahtevami? Sporočite vladi, da potrošniki nismo in ne želimo biti le nemi plačniki neracionalnih, nesmiselnih predlogov! Podpišite peticijo! S podpisom sporočate vladi, da potrošniki nismo in tudi ne želimo biti le nemi plačniki neracionalnih, nesmiselnih predlogov!

Pripravili so konstruktiven predlog sprememb (pisec besedila je odvetnik mag. Janez Tekavec), ki upoštevajo potrebe potrošnikov in hkrati zahteve direktive o uvedbi energetskih izkaznic. Predlogi tudi ne pomenijo dodatnih obremenitev za državni proračun z uvajanjem novih evidenc in izdajanjem novih odločb.

E-naslov je: www.zps.si

Spremeni se naj 333. člen energetskega zakona, tako da se glasi:

1.

Energetska izkaznica izkazuje energetska učinkovitost stavbe glede na referenčne vrednosti za minimalne zahteve o energetska učinkovitosti. Energetska izkaznica se lahko izdelava kot izmerjena energetska izkaznica, če njen izračun temelji na podatkih o dejanski porabi energije, ali kot računsko energetska izkaznica, če njen izračun temelji na podatkih o energetska učinkovitosti stavbe. Na izkaznici mora biti navedeno, ali je izdelana kot merjena ali kot računsko energetska izkaznica.

2.

Energetska izkaznica vključuje priporočila za stroškovno optimalne ali stroškovno učinkovite izboljšave v energetska učinkovitosti stavbe ali stavbnih enot, razen če ni omembe vrednih možnosti za tako izboljšavo v primerjavi z veljavnimi zahtevami o energetska učinkovitosti.

3.

Priporočila iz energetske izkaznice zajemajo priporočila, ki so tehnično izvedljiva, obsegajo pa:

- ukrepe, ki se lahko izvedejo z večjo prenovo ovoja stavbe ali tehničnih stavbnih sistemov in
- ukrepe za posamezne elemente stavbe, ki jih uveljavljamo neodvisno od večje prenove ovoja stavbe ali tehničnih stavbnih sistemov.

4.

Računska izkaznica se izdelava na podlagi:

- skupnega certificiranja celotne stavbe ali
- ocene druge primerljive stavbne enote z enakimi energetskimi značilnostmi v isti stavbi;
- pri enodružinskih hišah na podlagi ocene druge primerljive stavbe podobne zasnove in velikosti ter s podobno kakovostjo energetske učinkovitosti, če za tako ujemanje lahko jamči strokovnjak, ki izda energetska izkaznico.

5.

Veljavnost energetske izkaznice je 10 let.

6.

Podatek o vrsti energetske izkaznice in o energetska učinkovitosti objekta se vpiše v kataster stavb. Predlog za vpis podatka mora dati lastnik stavbe v roku 30 dni od dneva izdelave energetske izkaznice.

Spremeni se 334. člen (Obveznost energetskih izkaznic), tako da se glasi:

1.

Energetska izkaznica se izdelava za:

- stavbe ali stavbne enote, ki se zgradijo, prodajo ali oddajo novim najemnikom;
- stavbe, kjer skupno uporabno tlorisno površino nad 250 m² uporabljajo javni organi in se v njih pogosto zadržuje javnost.

2.

Izdelava energetske izkaznice ni potrebna za naslednje kategorije stavb:

- stavbe, ki so zaščitene po predpisih, ki urejajo varstvo naravne ali kulturne dediščine;

- b) stavbe, ki se uporabljajo za obredne namene ali verske dejavnosti;
- c) začasne objekte s časom uporabe dveh let ali manj, industrijske komplekse, delavnice in nestanovanjske kmetijske stavbe z majhno porabo energije ter nestanovanjske kmetijske stavbe, ki se uporabljajo v sektorju, zajetem v nacionalnem sektorskem sporazumu o energetski učinkovitosti;
- d) stanovanjske stavbe, ki so uporabljene ali namenjene za uporabo, krajšo od štirih mesecev na leto, ali pa za omejeno letno uporabo, s pričakovano porabo energije manjšo od 25 odstotkov porabe v vsem letu;
- e) samostojne stavbe s celotno uporabno tlorisno površino, manjšo od 50 m².

3.

Energetsko izkaznico, določeno s tem zakonom, prvih 10 let od izdaje gradbenega dovoljenja nadomešča izkaz energetske učinkovitosti, izdelan v skladu s predpisi o graditvi objektov.

7.

Energetska izkaznica se ob gradnji, prodaji ali oddaji stavbe ali stavbne enote predloži novemu najemniku ali kupcu.

8.

Če se stavba proda ali odda še pred dokončanjem gradnje, mora prodajalec zagotoviti oceno energetske učinkovitosti stavbe, sama energetska izkaznica pa se izda najkasneje takrat, ko je stavba zgrajena.

9.

V oglaših v komercialnih medijih se po potrebi navede indikator energetske učinkovitosti iz energetske izkaznice stavbe ali stavbne enote.

Spremeni se 335. člen (stroški izdelave energetske izkaznice), tako da se glasi:

1.

Strošek izdelave energetske izkaznice morajo plačati lastnik ali lastniki stavbe.

2.

V večstanovanjskih stavbah stroške za izdelave energetske izkaznice krijejo solastniki v sorazmerju s svojimi solastniški deleži ali etažni lastniki v skladu s svojimi solastniškimi deleži pri skupnih prostorih. Strošek izdelave energetske izkaznice se krije iz rezervnega sklada stavbe. Energetska izkaznica se na zahtevo posameznega solastnika oziroma etažnega lastnika izdelava za celotno stavbo.

Spremeni se 336. člen (obveznost namestitve energetske izkaznice), tako da se glasi:

V stavbi, kjer skupno uporabno tlorisno površino nad 250 m² uporabljajo javni organi in se v njih pogosto zadržuje javnost, je treba na vidnem mestu namestiti kopijo energetske izkaznice.

Spremeni se 339. člen (pooblastilo za izdajanje energetske izkaznice), tako da se glasi:

1.

Računske energetske izkaznice izdajajo osebe, ki so po predpisih o gradnji objektov pooblaščen za izdelavo izkazov energetske učinkovitosti stavb (v nadaljevanju: izdajatelj).

2.

Preglede klimatskih sistemov in preglede ogrevalnih sistemov opravljajo osebe, ki so po predpisih o graditvi objektov pooblaščen za izdelavo projektov strojnih inštalacij.

3.

Merjeno energetsko izkaznico lahko izdelava vsak lastnik stavbe sam s programom za izračun energetske izkaznice, ki ga objavi ministrstvo pristojno za energetiko na svojih spletnih straneh.

Spremeni se 340. člen (izdajanje energetske izkaznice in poročil o pregledih klimatskih in ogrevalnih sistemov), tako da se glasi:

Izdajatelj mora na zahtevo stranke opraviti postopek izdaje energetske izkaznice in postopek izdaje poročila o pregledu klimatskega ali ogrevalnega sistema. Naročnik energetske izkaznice, pregleda klimatskega ali ogrevalnega sistema mora izdajatelju dati na voljo vse potrebne podatke ter projektno dokumentacijo v skladu s predpisi o graditvi objektov, zaradi potrebnega preverjanja podatkov pa mu omogočiti tudi vstop v prostore ter ogled pomembnih predmetov, naprav in sistemov.

Črtajo se 341., 342., 343., 344., 345., 346. in 347. člen.

Črta se 15. odstavek 493. člena.

Spremeni se 540. člen (začetek uporabe določbo o energetski izkaznici), tako da se glasi:

1.

Določbe, ki zadevajo izdelavo in uporabo energetske izkaznice, se začnejo uporabljati 60. dan po dnevu, ko ministrstvo, pristojno za energijo, na svojih spletnih straneh objavi program za izdelavo merjenih energetske izkaznice ter o tem objavi obvestilo v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev:

333. člen

V spremenjeni 333. člen je povzeto besedilo 12. člena direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta o energetski učinkovitosti stavb, s čimer je zagotovljeno, da so

Oddih v veseli družbi!

Spomladanski žarki vabijo na morje

Paket Delfin vključuje: ● kozarček za dobrodošlico ● brezžični internet ● kopanje v bazenih z ogrevano morsko vodo (30 in 33°C) ● telovadbo v bazenu z ogrevano morsko vodo ● glasbo za ples (ob petkih in sobotah) ● samopostrežno istrsko večerjo 1x na teden

Akcijske cene	polpenzion	polni penzion
1. 3.-31. 3. 2014	35 EUR	40 EUR
1. 4.-3. 5. 2014	38 EUR	43 EUR

Cene veljajo na osebo na dan v dvoposteljni sobi. **Doplačila na dan:** enoposteljna soba, turistična taksa.

Prihranite s popusti! Upokojenci, ki so člani društva, kluba ali aktiva upokojencev in člani kluba revije **Vzajemnost** imajo **10 % popusta** (popusta se ne seštevata). **Otroški popusti** pri bivanju z 2 odraslima osebama: otroci do vključno 6. leta bivajo **brezplačno**, otroci od 7. do vključno 12. leta imajo **50 % popusta**.

Vabimo vas pa tudi na PUSTNO RAJANJE v našo družbo!
Poskrbeli bomo za nepozabno zabavo.

► upoštevane zahteve direktive, hkrati pa lastnikom stavb ni naloženo več, kot minimalno zahteva direktiva.

Dodatno je na zakonski ravni določeno razlikovanje med merjenimi in računskimi energetske izkaznicami, tako da to ni več le predmet podzakonske ureditve. To daje lastnikom možnost, da se sami odločijo, katero vrsto izkaznice bodo pridobili, ima pa to za posledico, da so stroški izdelave izkaznice prilagojeni potrebam lastnikov. Temu služi tudi določba tretjega odstavka 339. člena, ki nalaga ministrstvu, da javno objavi program za izračun energetske učinkovitosti, ki ga je že naročilo, in za katerega je bilo doslej mišljeno, da bo dostopen le izdelovalcem, ki bodo tržili energetske izkaznice.

V primerjavi s prejšnjim besedilom je spremenjena tudi določba o registru izkaznic. Ker ni potrebno in ker bi bila predvsem za državni proračun preveč obremenjujoče uvedba nove samostojne evidence energetske izkaznice, ki bi morala biti vzpostavljena popolnoma na novo s prenosom podatkov o stavbah v novo evidenco, je predlagano, da se podatek o energetske učinkovitosti doda v že uvedeno evidenco katastra stavb, ki ga vodi Geodetska uprava. S tem bo zagotovljeno, da bo podatek voden z jasno povezavo z nepremičnino, hkrati pa bodo stroški vodenja minimalni, ker bo le dodan dodaten atribut k že ustvarjeni podatkovni bazi.

334. člen

V spremenjeni 334. člen je povzeto besedilo 13. in 4. člena direktive 2010/31/EU, s čimer je zagotovljeno, da so upoštevane njene zahteve, hkrati pa lastnikom stavb ni naloženo več, kot so minimalne zahteve z direktive, medtem ko dosedanje besedilo nalagalo lastnikom obveznosti, večje od minimalnih zahtev direktive.

335. člen

Spremenjeni člen ureja prej nedorečeno vprašanje financiranja izdelave energetske izkaznice v večstanovanjskih stavbah, tako da je določeno, da se izkaznica izdelava na predlog posameznega lastnika za celotno stavbo in da je to strošek rezervnega sklada, pri čemer nasprotovanje posameznega lastnika ne more preprečiti razpolaganje s stanovanjem drugega lastnika, ki bi z nasprotovanjem izdelavi izkaznice lahko dosegel, da posameznega stanovanja ne bi bilo mogoče prodati ali dati v najem ali pa da bi lastnik stanovanja, ki se prodaja ali daje v najem, moral sam kriti strošek izdelave izkaznice za celotno stavbo.

336. člen

Določa obveznost namestitve izkaznice na javnem, vidnem mestu v skladu z minimalno zahtevo direktive.

339. ter 341., 342., 343., 344., 345., 346. in 347. člen

Črtane so določbe 341., 342., 343., 344., 345., 346. in 347. člena, ker dodatno administrativno obremenjujejo ministrstvo z izdajanjem odločb strokovnjakom, vodenjem registrov ter zagotavljanjem usposabljanja za pridobitev odločb. Še

posebej usposabljanje bi bil precejšen strošek proračuna, saj je ministrstvo to nalogo že oddalo zasebni gospodarski družbi, ki je s tem pridobila monopolni položaj.

Predpisi o graditvi objektov že določajo, kdo lahko izdeluje izkaze o energetske učinkovitosti v projektih gradnje objektov. Te osebe imajo ustrezne licence, pridobljene v skladu z zakonom o graditvi objektov. Nobenega razumnega razloga ni, da te osebe smejo projektirati energetske učinkovitosti stave ter so njihovi projekti in izkazi podlaga za izdajo gradbenega in uporabnega dovoljenja, na drugi strani pa ne bi smele izdelati energetske izkaznice, ki le na malo drugačen način izkazuje energetske učinkovitosti stavbe.

Zahteva, da morajo ti strokovnjaki z dolgoletnimi izkušnjami opraviti izobraževanje in pridobiti dodatno odločbo, da bodo smeli svoje lastne projekte vnesti v računalniški program za izračun energetske izkaznice, ni primerna in tudi ne strokovna, zato predlog spremembe upošteva dejstvo, da so ti licencirani inženirji že ustrezno usposobljeni in s tem lahko izdelujejo tudi energetske izkaznice ter opravljajo preglede klimatskih in ogrevalnih sistemov.

V 339. členu je dodana še možnost, da si merjeno energetske izkaznice na podlagi podatkov o dejanski porabi energije lahko izdelava tudi vsak lastnik sam s pomočjo programa za izračun, ki ga je ministrstvo že naročilo in za katerega je bilo doslej mišljeno, da bo dostopen le izdelovalcem, ki bodo tržili energetske izkaznice. Ker merjena energetske izkaznice temelji na podatkih o dejanski porabi energije, ki jih tudi po sedanji ureditvi mora posredovati lastnik in je tudi sam odgovoren za resničnost teh podatkov, ni razloga, da ne bi mogel sam tudi vnesti podatkov v program in s tem pridobiti energetske izkaznice. Tisti, ki tega ne bi želel ali mogel storiti, pa bi seveda lahko zaprosil za pomoč tudi strokovnjaka. Nadalje bodo tisti, ki bodo želeli pridobiti izkaznico neodvisno od trenutne dejanske porabe, lahko izbrali naročilo računske energetske izkaznice pri strokovnjaku, kar bi bilo omogočeno s spremembo 333. člena.

340. člen

Druge določbe niso potrebne.

15. odstavek 493. člena

Črtana je določba o globi v primeru, da podatki o energetske učinkovitosti niso navedeni v oglasih, saj direktiva te objave ne določa kot obvezne, pač pa v 4. odstavku 12 člena določa: »v oglasih v komercialnih medijih po potrebi navede indikator energetske učinkovitosti iz energetske izkaznice stavbe ali stavbne enote.«

540. člen

Spremenjena je prehodna odločba, tako da se obveznosti povezane z energetske izkaznicami, uveljavijo 60. dan po vzpostavitvi programa za izračun energetske izkaznic. Nedopustno bi namreč bilo, da bi bile izkaznice obvezne, še preden jih je sploh mogoče izračunati. Ta problem obstaja neodvisno od tega, ali lahko izkaznice izdelujejo zgolj pooblaščen inženirji ali tudi lastniki sami, saj ministrstvo niti v prvotnem besedilu zakonu ni pravočasno zagotovilo delovanja programa za izračun energetske izkaznic, tako da jih sploh ne bilo mogoče izdelati (razlike pri izračunu med programi so dosegale tudi do 40 odstotkov).

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

S terena

Tiskovna konferenca ZDUS o zdravstvu

Na tiskovni konferenci ZDUS, ki je bila ta mesec, so strokovnjaki, predstavniki zveze ter predsednik Zveze klubov upokojenih delavcev MNZ Maksa Perca Slovenije predstavili stališča svojih članov do pomena zdravja prebivalstva za družbeni in ekonomski razvoj naše države.

Dunja Kveder Obersnel, dr. med., je dejala, da ZDUS pričakuje od vlade, da bo na področju zdravja ukrepala in ravnala odgovorno. Poudarila je, da se bo ZDUS zavzemal za javen dostop do zdravstvenega sistema za vse.

Martin Toth, dr. med., je povedal, da so upokojenci zaskrbljeni zaradi razmer v zdravstvu. Opozoril je na obveznosti, ki jih prelagamo v naslednja leta, se dotaknil strateškega programa ZZS, podaljševanja čakalnih dob in samoplačništva. Dejal je, da bi moral vsak državljan prispevati sorazmeren del dohodka, zato ZDUS poziva koalicijo, naj začne ukrepati za napredek družbe.

Na konferenci so spregovorili tudi o zakonu o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju zanjo, ki ga še vedno ni obravnaval državni zbor. Pri tem so poudarili, da bo v primeru, če zakon ne bo v kratkem obravnaval v državni zboru, ZDUS vložil svoj predlog zakona ter se lotil zbiranja podpisov za referendum. Izvedba referendumu sicer stane, vendar gre za prihodnost zdravstvenega sistema ter zdravja vseh prebivalcev Slovenije.

Anja Šonc

Eurocarers v 2013

Članice organizacije Eurocarers so civilne organizacije držav EU. ZDUS se je v Eurocarers vključila leta 2011. Predstavniki ZDUS dr. Samo Zupančič od takrat dalje aktivno sodeluje v delu organizacije.

Po definiciji Eurocarersa je oskrbovalec (carer) tisti, ki nudi brezplačno pomoč in podporo partnerju, otroku, sorodniku ali sosеду, ki ne more skrbeti zase brez pomoči oskrboval-

ca. To je lahko zaradi starosti, fizične ali mentalne bolezni, zasvojenosti ali nesposobnosti. Eurocarers se zavzame za to, da bi starejši ter druge osebe, potrebne oskrbe in varstva, čim dlje ostali v domačem okolju, saj to pomeni zanje psihično ugodnost in prijetno počutje, obenem pa zmanjšuje potrebo po njihovi selitvi v varstvene institucije. To pomeni tudi veliko manjše stroške za državo, saj oskrbovalci za svoje delo niso plačani, kar posebej v zdajšnjem času ni nepomembno. V večini razvitih držav in tudi v Sloveniji, je vrednost brezplačne pomoči (oskrbovalci in drugi prostovoljci) bistveno večja od sredstev, ki jih za te namene nameinja posamezna država.

Zelo pomembno za organizacijo je zagotavljanje normalnih delovnih in življenjskih razmer neplačanih oskrbovalcev. Gre zlasti za izobraževanje, pokrivanje stroškov za prevoz, skrb za njihovo telesno in duševno zdravje, zagotavljanje ustreznega časa za oddih in dopust, skrb zanje po zaključku oskrbovanja in drugo. Pogosto so oskrbovalci mlade osebe, ki skrbijo za starše, stare starše, brate ali sestre. Tudi do oskrbovalcev mora država pokazati ustrezen odnos in jim nuditi pomoč pri usposobitvi za kasnejše življenje. Teh pogojev pa Slovenija še ne zagotavlja oskrbovalcem.

Organizacija tesno sodeluje z različnimi evropskimi organi, zlasti prek parlamentarne interesne skupine za neplačano oskrbo z Evropskim parlamentom.

Eurocarers zagovarja stališče, da ni sprejemljivo le spremljati opravljenega dela oskrbovalcev starejših, pri tem pa zanemarjati njihove potrebe, denimo:

- zdravstveno in invalidsko zavarovanje oskrbovalcev,
- zagotavljanje njihovega normalnega življenja,
- zagotavljanje letnega počitka (dopusta),
- ohranitev normalnih pokojninskih in drugih pravic,
- pomoč ostarelim oskrbovalcem po izteku njihovih obveznosti,
- strokovna podpora med oskrbovanjem,
- strokovno izpopolnjevanje, zlasti pa izobraževanje mladih oskrbovalcev,
- pokrivanje materialnih stroškov v zvezi z opravljanjem oskrbovanja itd.

Leta 2013 je Eurocarers v sodelovanju z drugimi partnerji zasnoval nov projekt Innovage (Social Innovation Promoting Active and Healthy Ageing), večjezično internetno platformo, namenjeno potrebam družinskih oskrbovalcev odvisnih starejših oseb v vseh članicah EU. V končni fazi bo na voljo sklop internetnih storitev z različnih področij: informiranje, trening zagotavljanja oskrbe, fizično in psihično zdravje, socialna participacija, povrnitev stroškov neplačane oskrbe in plačanega dela, podpora in odložitev oskrbe. Navodila bodo na voljo tako na evropski kot tudi na nacionalni ravni. Projekt pokriva tri ciljne skupine:

- neformalni oskrbovalci (vključene vse članice EU, v Sloveniji ta del pokriva ZDUS),

- profesionalni negovalci (vključenih 10 članic EU, Slovenija ne sodeluje) in
 - delodajalci (vključenih 10 članic EU, Slovenija ne sodeluje).
- Projekt vključuje torej vse vrste pomoči starejšim, ki v Sloveniji sodijo pod predvideni zakon o dolgotrajni oskrbi. Večina aktivnosti tega projekta je načrtovana za leto 2015. Leta 2013 je bil na rednem zasedanju organizacije potrjen projekt Smartcare, ki obravnava povezavo socialnega varstva in oskrbovalcev. Projekt želi definirati splošen standard funkcionalnih specifikacij za odprto IKT platformo, ki bo omogočila ponudbo povezane skrbi za starejše evropske državljane. V pilotni študiji bo najprej sodelovalo 10 regij, v posvetovalni odbor pa je bil povabljen tudi dr. Zupančič.

info.zdus

Vodstvo ZDUS z notranjskimi predsedniki DU

Konec minulega meseca sta se predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak in podpredsednik Anton Donko sestala s predsedniki notranjske koordinacije DU, ki povezuje DU v Cerknici, na Rakeku, v Loški dolini, v Borovnici, na Vrhniku, na Bloški planoti, v Dragomeru-Lukovici, v Rovtah in Logatcu. Gostitelj srečanja je bilo DU Logatec, posveta pa se ni udeležil predsednik DU Borovnica. Na posvetu o udeleženci uskladili termine občnih zborov društev in se dogovorili, da bo tradicionalno srečanje notranjskih upokojujencev 13.

ali 14. septembra v Logatcu. Predsednica ZDUS je zbrane pozvala, naj člani njihovih DU redno obiskujejo poslance in naj da v čim večjem številu udeležijo bližnjih volitev. Povabila jih je tudi, naj se v čim večjem številu včlanijo v sklad vzajemne samopomoči pri ZDUS, ki posluje po solidarnostnem načelu.

Predsedniki notranjskih DU so se še dogovorili, da bodo njihovi člani skušali napotiti čim več svojih članov v hotel Delfin v Izoli in Vilo Ana v Rogaški Slatini, saj sta obe počitniški zmogljivosti sta v upokojujenski lasti.

info.zdus

Kdo so posredniki izobraževanj pri vas?

Ena od tem, ki se jim posveča projekt Mature – Naj bo učenje odraslih starejših koristno, pomembno in mikavno, je vprašanje in vloga posrednikov pri ponudbi izobraževanj v lokalnih

okoljih. Ko govorimo o izobraževanju, večina najprej pomisli na ustanove, ki omogočajo formalno izobraževanje, kot so šole, fakultete in univerze. Ko govorimo o izobraževanju v tretjem življenjskem obdobju, nam na misel pride univerza za tretje življenjsko obdobje, ljudska univerza in še kaka ustanova ... Le malo ljudi pa pomisli na neformalno izobraževanje, ki ga pripravlja društvo upokojencev za svoje člane, denimo za prostovoljce programa Starejši za starejše, izobraževanje za blagajničarke in računovodje v društvih, izobraževanje za poverjenike društev itd. Pri tem izobraževanju je pomembna vloga posrednikov, to so posamezniki, društvo, radio, časopis, skratka vsi, ki so na kakršenkoli način širijo glas o izobraževanju ali usposabljanju in poskrbijo, da se ga udeleži čim več ljudi. Zato projekt Mature pripravlja knjižico nasvetov, ki bo predstavila vlogo posrednikov pri izobraževanjih. V njej boste lahko člani prebrali, kako prepoznati posrednike v lokalnem okolju in na kakšen način jih »uporabiti« pri svojem delu. Primer dobre prakse posrednika je aktualen projekt Knjižnica pod krošnjami, ki jo pozna več slovenskih mest, ko se predvsem v poletnih mesecih knjige preselijo iz knjižnic v t. i. zelene oaze mest, med krošnje dreves, v parke, kjer lahko ljudje prosto dostopajo do njih. Tako knjige pridejo do uporabnikov na način, ki je drugačen od klasičnega zahajanja v knjižnico. Na ta način razmišljajo tudi v projektu Mature, ko raziskujejo, kako vključiti v izobraževanja tiste skupine starejših, ki so bodisi zdravstveno, kulturološko, socialno ali drugače ranljivi, ki niso aktivni člani DU, in kako jim posredovati vsebine, ki bi jim izboljšale njihov vsakdanjik. Več informacij o knjižici bo na voljo, ko se projektna skupina Mature vrne s tretjega sestanka, ki bo konec meseca februarja v Bernu v Švici.

D. L.

Mix@ges kot primer dobre prakse

Čeprav se je evropski projekt Mix@ges – Medgeneracijsko povezovanje z uporabo novih ustvarjalnih medijev končal avgusta lani, ZDUS nadaljuje s promocijo rezultatov projekta. Na evropski ravni je to nedvomno uvedba nagrade evropske mreže EMIL – Mreža medgeneracijskega učenja na področju kulture in umetnosti, a je na nacionalni ravni veliko bolj odmeven podatek, da so projekt uvrstili kot primer dobre prakse medgeneracijskega sodelovanja na področju kulture v resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2014 – 2017, ki jo je sprejel državni zbor 27. novembra 2013. Resolucija o nacionalnem programu, na katero je pripravila pripombe tudi komisija ZDUS za kulturo, ko je bil še v fazi osnutka, torej v začetku leta 2013, še posebej poudarja, da je zaradi trenutnih družbeno-demografskih sprememb starejšim nujno potrebno zagotoviti več možnosti za dostop do kulturnih vsebin, programov, ponudb ter skupaj s starejšimi ustvarjati in iskati možnosti za medgeneracijsko povezovanje. Resolucija govori tudi o tem, da je treba dejavno ukvarjanje starejših s kulturo na nacionalni ravni prepoznati kot prispevek h kakovostnemu, aktivnemu staranju in da je kultura tista, ki starejšim omogoča, da tudi v poznem življenjskem obdobju osta-

nejo vključeni v družbo bodisi kot prenašalci znanj, izkušenj ali pristojnosti ali kot njihovi ustvarjalci. Za ta načela se zavzema tudi komisija ZDUS za kulturo s svojimi nacionalnimi projekti, kot so likovna kolonija, pokrajinska srečanja pevskih zborov, Festival za tretje življenjsko obdobje, medtem ko ZDUS na evropski ravni znatno prispeva kot partner v projektih, kot so Mix@ges, MyStory in drugi.

D. L.

Nekoč v Sarajevu ...

V začetku meseca februarja so v Slavkovem domu pri Medvodah odprli fotografsko razstavo Nina Mihaleka v spomin na 30-letnico XIV. zimskih olimpijskih iger ZOI 84 Sarajevo. Pripravila jo je ambasada Bosne in Hercegovine Ljubljana v sodelovanju s prijatelji Bosne in Hercegovine v Sloveniji. Junak večera je bil seveda Jure Franko, slovesnost pa je obogatil nastop Kvarteta klarinetov Godbe ljubljanskih veteranov.

info.zdus

V Kanalu tretja delavnica NET- Age

Po dveh uspešnih lokalnih delavnicah z delovnim naslovom Starejši na območju upravne enote Nova Gorica in Kakovost življenja starejših v UE Nova Gorica in občine Kanal ter možnosti reševanja problemov za tiste, ki sami težko skrbijo zase ali sploh ne morejo, so se v tretji delavnici posvetili resoluciji o nacionalnem programu socialnega varstva in socialnim transferjem. Resolucijo o nacionalnem programu je predstavila mag. Martina Trbanc z ministrstva za delo,

družino, socialne zadeve in enake možnosti, o spremembah v socialnih transferjih pa je poročala Gabrijele Mugerli iz Centra za socialno delo Nova Gorica.

Tudi tretja delavnica je bila izpeljana pod okriljem slovenskih partnerjev v projektu, ZDUS in občine Kanal. Na delavnici je sodelovalo 26 predstavnikov javnih zavodov (občine, zdravstva, socialne službe ...) in nevladnih, prostovoljskih organizacij.

Četrta, zadnja delavnica pa bo maju in bo posvečena celotni skrbi za starejše. S pomočjo udeležencev na delavnici bo tako nastalo priporočilo občinskim svetom, kako izboljšati skrb za starejše na tem območju.

info.zdus

Potrebujete nov hladilnik? Pralni stroj? Računalnik, mogoče novo kopalnico?

Kartica Diners Club ZDUS vam ponuja rešitev. S kartico lahko razdelite nakup na več obrokov. Preprosto! Odpravite se v trgovino, kjer ponujajo nakup na obroke s kartico Diners Club. Izberite izdelek. Pri blagajni povejte, da bi izdelek radi kupili na obroke, in se podpišite na slip. Izdelek odpeljite domov in uživajte v njegovi uporabi.

- Preprosto: **na obroke, le s podpisom**, brez dodatne dokumentacije.
- Prijazno: le kartica Diners Club ima **poseben okvir porabe za obroke**.
- Preudarno: s kartico in zbranimi nagradnimi točkami **lahko tudi prihranite**.

Še nimate kartice Diners Club ZDUS?

Zagotovite si jo še danes! Pokličite nas na **01 5617 880** ali obiščite **www.dinersclub.si**.

STE DOBILI 15 € NAZAJ?

NE?

IZBERITE VZAJEMNO.

DEJSTVO # 1:

Našim zavarovancem dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja smo vrnili 15 EUR.

DEJSTVO # 2:

Že tako najnižjo premijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji bomo s 1. marcem znižali še za 1 EUR.

DEJSTVO # 3:

Izberite Vzajemno in prejeli boste paket dobrodošlice.

Splača se.

www.vzajemna.si

☎ 080 20 60

VZAJEMNA

Jaz zate, ti zame.